

Afdeling: Sundhedsplanlægning
Journal nr.: 21/22605
Dato: 21. februar 2022

Udarbejdet af: Jan Hermansen
E-mail: jhe@rsyd.dk
Telefon: 3069 7992

Retningslinje for visitation til klimaterapi for patienter med psoriasis

Baggrund

Regionsrådet vedtog 25. februar 2019 en revideret retningslinje for visitation til klimaterapi for patienter med psoriasis i Region Syddanmark, hvorefter visitation i en 2-årig forsøgsperiode skulle ske fra Hudafdeling I og Allergicentret på OUH. Hensigten var at skabe en mere ensartet visitering samt at vurdere effekten af klimaterapi. På baggrund af evaluering af forsøgsordningen ændres retningslinjen hermed fra 2022. Hermed ophører den centrale visitation på OUH, således at der kan visiteres decentralt af praktiserende hudlæger i Region Syddanmark.

Principper for visitation

Retningslinjen tager udgangspunkt i følgende principper:

- Visitationen til klimaterapi Region Syddanmark skal tage udgangspunkt i Sundhedsstyrelsens nationale retningslinje for psoriasisbehandling samt nationale guidelines fra Dansk Dermatologisk Selskab. Retningslinjer og guidelines er uddybet neden for.
- Klimabehandling skal være tilgængelig for alle patienter, hvis kliniske situation lever op til de gældende retningslinjer for klimabehandling, uanset hvilken læge, patienterne ses af.
- I vurderingen af hvorvidt klimaterapi er et egnet behandlingstilbud til den enkelte patient, inddrages patienten i beslutningsprocessen, således at beslutningen træffes ud fra en lægefaglig vurdering, der hviler på en forudgående dialog med patienten.
- Der skal være tilstrækkelig viden om og kendskab til behandlingsmulighederne for psoriasispatienter blandt praktiserende speciallæger og alment praktiserende speciallæger.

Følgende generelle anbefaling fremgår af Sundhedsstyrelsens Nationale Kliniske Retningslinjer for psoriasis:

- Patienter med psoriasis som har svigt af sufficient lokalbehandling bør primært tilbydes behandling med methotrexat eller lysbehandling (smalspektret UVB)
- Det er god praksis at tilbyde behandling med methotrexat eller lysbehandling (smalspektret UVB) til patienter med psoriasis frem for klimaterapi
- Klimaterapi kan være relevant for særligt udvalgte patienter, f.eks. til patienter med graviditetsønske, hvor andre behandlinger er kontraindicerede eller ved manglende effekt og/eller intolerance overfor flere systemiske behandlinger.

Dansk Dermatologisk Selskabs guidelines for behandling af patienter med psoriasis og behov for lys eller systemisk behandling:

- Klimaterapi må anses for værende en niche-behandling. Der kan derfor ikke opstilles specifikke krav til PASI og DLQI, som skal være opfyldt, for at henvisning kan finde sted.

- I overensstemmelse med de Nationale Kliniske Retningslinjer bør patienterne dog behandles med enten smalspektret UVB eller methotrexat frem for klimaterapi.
- Målet med behandlingerne bør som udgangspunkt være stabil sygdomskontrol, hvilket sjældent opnås med klimaterapi.
- Klimaterapi bør derfor kun efter individuel vurdering tilbydes patienter, som på grund af eksempelvis cancer sygdom ikke kan modtage behandling med gængse immunmodulerende lægemidler.
- I overensstemmelse med de Nationale Kliniske Retningslinjer kan behandling med saltvandsbade og supplerende lysbehandling ikke anbefales frem for smalspektret UVB alene, da den additive effekt af saltvandsbadene ikke er dokumenteret.

Egnede patienter

Som hovedregel kan en patient kun komme på klimaterapi én gang om året.

Herudover skal egnede patienter opfylde nedenstående kriterier:

1. Klimaterapi bør alene tilbydes særligt udvalgte patienter efter individuel vurdering, som på grund af eksempelvis cancer sygdom ikke kan modtage behandling med gængse systemiske lægemidler.
2. Patienter skal være selvhjulpne.
3. Patienter må ikke have misbrug.
4. Patienter må ikke have væsentlige psykiske lidelser.
5. Patienter må ikke have andre væsentlige sygdomme, som kræver tæt observation/behandling.

Uegnede patienter

1. Patienter, som tidligere ikke har haft tilstrækkelig virkning af klimaterapi, dvs.:
  - ingen virkning
  - umiddelbar virkning, men hurtigt recidiv (indenfor 3 måneder), understøttet af fotodokumentation.
2. Patienter, som ikke tåler sollys eller smalspektret UVB behandling.
3. For patienter med ledsagende psoriasisartrit bør der overvejes anden og mere effektiv reumatologisk behandling, da klimaterapi ikke har dokumenteret effekt på psoriasisartrit.

Klimaterapi i ekstraordinære situationer

Da der er tale om en retningslinje for klimaterapi, kan der være ekstraordinære tilfælde, hvor patienten ikke lever op til kriterierne, men som følge af ekstraordinære årsager ud fra en lægefaglig vurdering alligevel vurderes som egnet til klimaterapi.

Dokumentation og kontrol for denne patientgruppe svarer til øvrige patienter, jf. ovenfor.

Visitation

Såfremt patienten opfylder ovenstående kriterier visiterer behandlende hudlæge patienten til klimaterapi. Det sker ved at behandlende hudlæge udfærdiger formular, som via mail sendes til Sundhedsplanlægning i Regionshuset.

For at sikre et aktuelt grundlag for visitationen kan visitationsformular til klimaterapi fremsendes maksimalt 2 måneder før afrejse.

Kontrol af effekt af klimaterapi

Der skal ved alle klimaterapiforløb foretages kontrol af klimaterapiens effekt umiddelbart efter hjemkomst og igen efter 3 måneder.

Patienten indkaldes til kontrol hos behandlende hudlæge med henblik på at vurdere, om patienten også fremover er egnet til klimaterapi.

Behandlingssteder

Region Syddanmark tilbyder klimaterapi i Israel eller Kroatien. Som udgangspunkt tilbydes klimaterapi i Israel.

I Israel tilbydes klimaterapi på følgende steder:

Ein Gedi Resort
MP. Dead Sea, Israel
(ved rejser med 1 bedre Liv)

Ein Bokek
Lot Spa Hotel, 86930 Israel
(ved rejser med Helserejser)

I Kroatien tilbydes klimaterapi på følgende sted:

Naftalan Medical Center
Omladinska 23 A, Ivanic Grad 10310, Kroatien
(ved rejser med 1 bedre Liv)

Praktisk information

Visitationsformular fremsendes til Sundhedsplanlægning, Regionshuset via mail: plan@rsyd.dk
Emnefelt udfyldes med: Visitation til klimaterapi.

Sundhedsplanlægning formidler kautionserklæring til den relevante rejsearrangør, samt til patient og behandlende hudlæge.

Rejsearrangøren kontakter efterfølgende patienten vedrørende rejsetidspunkt.

Afregning sker mellem Sundhedsplanlægning og rejsearrangøren.

For at sikre en hurtig sagsbehandling samt relevant grundlag for audit er det vigtigt, at visitationsformular er udfyldt fyldestgørende og korrekt.

Monitorering af visitation iht. retningslinjen

Sundhedsplanlægning udarbejder en årlig opgørelse over patienter, der er visiteret til klimaterapi.

Opgørelsen indeholder bl.a. oplysninger om:

- hvor mange patienter, der er visiteret,
- hvilken speciallæge, der har visiteret,
- samt om samme patient er visiteret flere gange inden for samme år.

Hudafdeling I og Allergicentret på OUH gennemfører desuden en årlig audit af visitationen. Det sker ved at sammenholde fremsendte visitationsformularer/henvisninger med retningslinje.

Opgørelse samt resultat af audit forelægges specialrådet for dermatologi, der vurderer om visitationsretningslinjen bliver fulgt. Specialrådets vurdering tilgår Sundhedsplanlægning.

Ikrafttræden

Retningslinjen træder i kraft 1. april 2022